

«Бекітемін»

«Дарын» РҒПО директоры

Ғ. Тұрсынов

«28»

2024 жыл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 5-6 сынып оқушыларына арналған республикалық олимпиаданы ұйымдастыру және өткізу ЕРЕЖЕСІ

1. Жалпы ереже

1. Жалпы білім беретін пәндер бойынша 5-6 сынып оқушыларына арналған республикалық олимпиаданы (бұдан әрі – Олимпиада) ұйымдастыру және өткізу ережесі жалпы білім беретін пәндер бойынша жалпы орта білім беру бағдарламаларын іске асыратын барлық білім беру ұйымдарының 5-6 сынып оқушылары үшін республикалық олимпиаданы ұйымдастыру және өткізу тәртібін айқындайды.

2. Олимпиаданың мақсаты мен міндеттері: оқушылардың зияткерлікке және ғылыми білімге қызығушылығын арттыру, қабілеттерін, бейімділіктерін іске асыру үшін жағдай жасау, дарынды балалармен жұмысты іске асыру шеңберінде ерте бейімдеу, республикалық пәндік олимпиадаларға қатысу үшін жоғары ынталандырылған білім алушыларды анықтау.

3. Олимпиада төрт кезеңде өткізіледі:

- бірінші (мектепшілік) кезең;
- екінші (аудандық/қалалық) кезең;
- үшінші (облыстық) кезең;
- төртінші (қорытынды) кезең.

4. Барлық кезеңдер бір турда өткізіледі.

5. Ұйымдастыру комитеті болып «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы (бұдан әрі – «Дарын» РҒПО) табылады.

- ұйымдастыру комитетінің құрамына ұйымдастыру комитетінің төрағасы «Дарын» РҒПО директоры, сонымен қатар тиісті құрылымдық бөлімдердің жетекшілері кіреді.

Олимпиаданы ұйымдастыру комитеті:

- Олимпиаданың екінші, және үшінші кезеңдерін өткізуді үйлестіреді және бақылайды;

- Олимпиаданың төртінші (қорытынды) кезеңін өткізу мерзімін және өткізу орнын белгілейді;

- Олимпиада қорытындысын талдайды және жинақтайды;

- Олимпиаданы өткізудің ұйымдастырушылық-техникалық нысанын анықтайды;

- Олимпиаданың қорытынды кезеңін ұйымдастыру және өткізуді қамтамасыз етеді;

-Олимпиаданың қорытынды кезеңіне қатысушыларды (қажет болған жағдайда) олимпиаданы өткізу кезінде жергілікті атқарушы органдар қолданыстағы санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен нормаларға сәйкес тамақтанумен қамтамасыз етеді;

- әрбір жалпы білім беретін пәндер бойынша Олимпиада тапсырмаларының сақталуын қамтамасыз етеді, олардың құпиялығы үшін Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген жауапкершілікке ие;

6. Олимпиаданы жыл сайын облыстық, Астана, Алматы және Шымкент қалалары білім басқармаларымен, Республикалық білім беру ұйымдары (ары қарай РББҰ) өткізеді.

7. Олимпиада жалпы білім беру бағдарламалары негізінде келесі пәндер бойынша өткізіледі: математика, жаратылыстану, қазақ тілі мен әдебиеті, орыс тілі мен әдебиеті, қазақ тілінде оқытатын мектептердегі орыс тілі, орыс тілінде оқытатын мектептердегі қазақ тілі, ағылшын тілі, Қазақстан тарихы.

«Дарын» РҒПО Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық), үшінші (облыстық) және төртінші (қорытынды) кезеңдеріне арналған тапсырмаларды құрастырады және әзірлейді.

8. «Орыс тілінде оқытатын мектептердегі қазақ тілі» пәніне ұлты туу туралы куәлігі бойынша сәйкестендірілетін ұлты қазақ емес оқушылар (әкесі қазақ болмауы тиіс) қатысады.

9. Олимпиаданың барлық кезеңдерінің 30 сұрақтан құралған тест тапсырмалары болып келеді.

10. Олимпиаданың барлық кезеңдерін өткізу мерзімі мен пәндер тізбесін жыл сайын «Дарын» РҒПО бекітеді.

11. Аудандық, облыстық және қорытынды кезеңдерін өткізу жөніндегі нұсқаулықты «Дарын» РҒПО әзірлеп, бекітеді.

12. Жеңімпаздар мен жүлдегерлер саны әр пән мен сынып бойынша Олимпиадаға қатысушылардың жалпы санының 45 пайызын құрайды.

13. Олимпиаданың жеңімпаздары мен жүлдегерлері I, II және III дәрежелі дипломдармен марапатталады. I, II және III дәрежелі дипломдардың саны келесі пропорцияға сүйене отырып анықталады: жеңімпаздар санының 50% - дан көп емес III дәрежелі, 30% -дан көп емес II дәрежелі, 20% -дан көп емес I дәрежелі дипломдар.

2. Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңін ұйымдастыру және өткізу тәртібі

14. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңді **5 сыныптар үшін 14 қараша сағат 10:00-де** (жаратылыстану, математика, орыс тілінде оқытатын мектептердегі қазақ тілі, орыс тілі мен әдебиеті пәндері), **13:00-де** (ағылшын тілі, қазақ тілі мен әдебиеті, қазақ тілінде оқытатын мектептердегі орыс тілі, Қазақстан тарихы пәндері), **6 сыныптар үшін 15 қараша күні сағат 10:00-де** (жаратылыстану, математика, орыс тілінде оқытатын мектептердегі қазақ тілі, орыс тілі мен әдебиеті пәндері), **13:00-де** (ағылшын тілі, қазақ тілі мен әдебиеті, қазақ тілінде оқытатын мектептердегі орыс тілі, Қазақстан тарихы

пәндері), облыстық Астана, Алматы және Шымкент қалалары білім басқармалары, аудандық білім бөлімдері өткізеді.

15. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңге әр пән мен сынып бойынша бірінші (мектепшілік) кезеңнің жеңімпаздары қатысады.

16. Мамандандырылған білім беру ұйымдары үшін Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңі бірінші (мектепшілік) кезеңге теңестіріледі.

17. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңді ұйымдастыру және өткізу үшін аудандық (қалалық) білім басқармалары ұйымдастыру комитетін құрады және бекітеді. Ұйымдастыру комитетінің құрамына төраға мен ұйымдастыру комитетінің мүшелері кіреді. Аудандық/қалалық білім басқармасының басшысы төраға болып табылады.

18. Ұйымдастыру комитеті:

- Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңін өткізуді үйлестіреді және бақылайды;

- Олимпиада қорытындысын талдайды және жинақтайды;

- Олимпиаданың қорытындысы туралы ақпаратты облыстық, Астана, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармаларына жібереді. Кезеңнің қорытындысы бойынша білім беру ұйымдарының рейтингісін жасайды.

19. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңнің олимпиадалық тапсырмалары құпиялылық сақталуды қамтамасыз ете отырып, бүкіл республика бойынша бір мезгілде ұйымдастыру комитетінің жауапты мүшесіне жіберіледі.

20. Тапсырмаларды көбейту шаралары аудандық (қалалық) білім басқармасының сайтында және әлеуметтік желілерде тікелей бейне трансляцияда көрсетіледі.

21. (Аудандық/қалалық) білім басқармаларының басшылары Олимпиада тапсырмаларының құпиялылығын сақтауға және сапалы бейне трансляцияны ұйымдастыруға жауапты.

22. Ұйымдастыру комитеті оқушылардың жұмысын тексеру және бағалау, әр пән бойынша тапсырмаларды талқылау және түсіндіру үшін қазылар алқасы мүшелерінің құрамын бекітеді. Қазылар алқасы мүшесінің құрамына жоғары оқу орындарының оқытушылары, әдіскерлер, тәжірибелі оқытушылар мен жоғары біліктілігі бар облыстық (қалалық) білім беру ұйымдарының өкілдері, сондай-ақ облыстық, республикалық және халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері, білім беру ұйымдарының, жоғары оқу орындарының түлектері мен студенттер кіре алады. Қатысушылар санына байланысты қазылар алқасының құрамы тақ санды (3 адамнан кем емес) құрайды. Олимпиадаға қатысушы оқушылардың педагогтері қазылар алқасының құрамына кірмейді.

23. Әр турдың соңында қатысушылардың жұмыстарының шифрланған және сканерленген көшірмелері аудандық (қалалық) білім басқармаларының интернет ресурсына салынады.

24. Оқушылардың жұмысын тексеру аяқталғаннан кейін қорытынды хаттамалар аудандық (қалалық) білім басқармаларының интернет ресурсына салынады.

25. Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңін аяқтау нәтижелері бойынша аудандық (қалалық) білім басқармалары әр пән мен сынып бойынша қорытынды хаттамаларға сәйкес кезең аяқталғаннан бастап 5 күнтізбелік күн ішінде Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңіне қатысу үшін командалар қалыптастырады.

3. Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңін ұйымдастыру және өткізу тәртібі

26. Үшінші (облыстық) кезеңді облыстардың, Астана, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармалары, республикалық білім беру ұйымдары (бұдан әрі – РББҰ) "Дарын" РҒПО белгілеген мерзімдерде өткізеді.

27. Әрбір пән мен сынып бойынша екінші (аудандық/қалалық) кезеңнің жеңімпаздары үшінші (облыстық) кезеңнің қатысушылары болып табылады.

28. Үшінші (облыстық) кезеңді ұйымдастыру және өткізу үшін «Дарын» РҒПО және облыстардың, Астана, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары, РББҰ ұйымдастыру комитетін құрады және бекітеді.

29. Ұйымдастыру комитетінің құрамына төраға мен ұйымдастыру комитетінің мүшелері кіреді. Облыстар мен Астана, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармаларының, РББҰ және «Дарын» РҒПО-ның басшылары төраға болып табылады.

30. Ұйымдастыру комитеті:

- олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңін өткізуді үйлестіреді және бақылайды;

- әрбір сынып пен пән бойынша барлық қатысушылардың орындалған жұмыстары қазылар алқасының мүшелеріне тексеру үшін дереу жіберу үшін шифрланады және сканерленеді;

- олимпиада қорытындысын талдайды және жинақтайды;

- олимпиаданың қорытындысы туралы ақпаратты «Дарын» РҒПО-на жібереді;

- кезеңнің қорытындысы бойынша білім беру ұйымдарының рейтингісін жасайды және интернет ресурстарында жариялайды.

31. «Дарын» РҒПО Олимпиаданың үшінші кезеңі тапсырмаларының құпиялылығы мен сақталуын қамтамасыз ете отырып, бүкіл республика бойынша ұйымдастыру комитетінің жауапты мүшесіне бір уақытта жібереді.

32. Облыстық, Астана, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармаларының, РББҰ және «Дарын» РҒПО басшыларына Олимпиада тапсырмаларының құпиялылығын сақтау және сапалы бейне трансляцияны қамтамасыз ету бойынша жауапкершілік жүктеледі.

33. Қазылар алқасы мүшесінің құрамына жоғары оқу орындарының оқытушылары, әдіскерлер, жоғары біліктілік санаты бар тәжірибелі мұғалімдер, сондай-ақ білім беру ұйымдарының, жоғары оқу орындарының түлектері және студенттер болып табылатын облыстық, республикалық және халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері кіруі мүмкін. Қазылар алқасының құрамына оқушылары үшінші (облыстық) кезеңге қатысатын педагогтар кірмейді.

34. Оқушылардың тапсырманы орындау процесі бейнетрансляциямен сүйемелденеді және көрсетілген бейнетаспа қорытынды кезең аяқталғанға дейін сақталады.

35. Турлар аяқталғаннан кейін қатысушылар жұмыстарының шифрланған және сканерленген көшірмелері облыстардың, Астана, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармаларының, РББҰ, «Дарын» РҒПО интернет ресурстарына салынады.

36. Оқушылардың жұмысын тексеру аяқталғаннан кейін қорытынды хаттамалар облыстар мен Астана, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары, РББҰ және «Дарын» РҒПО-ның интернет ресурстарына салынады.

37. Облыстар мен Астана, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармалары, РББҰ Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңінің нәтижелері бойынша 5 күнтізбелік күн ішінде әр пән мен сынып бойынша қорытынды хаттамаға сәйкес төртінші кезеңге қатысуға командалар құрады. Қатысушылардың тізімі мен хаттамалардың көшірмесі «Дарын» РҒПО-на жіберіледі.

4.Олимпиаданың төртінші (қорытынды) кезеңін ұйымдастыру және өткізу тәртібі

38. Төртінші (қорытынды) кезеңді «Дарын» РҒПО өткізеді.

39. Төртінші (қорытынды) кезеңге Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңінде ең көп ұпай жинаған, әр пән мен сынып бойынша бір оқушыдан қатысады.

40. Оқушылардың тапсырмаларды орындау процесі кезінде бейне трансляция жүргізіліп, бейнежазбалар төртінші (қорытынды) кезең аяқталғанға дейін сақталуы тиіс.

41. Олимпиаданың төртінші кезеңіндегі жеңімпаздардың саны төртінші кезеңнің жалпы қатысушыларының санының 45 пайызын құрайды, әр пән мен сынып бойынша.

42. Олимпиаданың әр кезеңінің жеңімпаздары I, II және III дәрежелі дипломдармен марапатталады. Республикалық кезеңдегі дипломдардың саны жеңімпаздардың санынан мынадай пропорция бойынша анықталады: жеңімпаздардың 50%-ы III дәрежелі дипломдармен, 30%-ы II дәрежелі дипломдармен, 20%-ы I дәрежелі дипломдармен марапатталады.

43. Егер бірнеше қатысушы бірдей балл жинап, жүлдеге лайықты деңгейге жетсе, жюри шешімімен жүлдегерлердің саны арттырылады.

44. Оқушылардың жұмысын тексеру аяқталғаннан кейін қорытынды хаттамалар «Дарын» РҒПО интернет ресурсына салынады.